

Herudover har vi i lovforslagets bemærkninger opstillet mange eksempler både på materiale, der er omfattet af den ændrede bestemmelse om aktindsigt og på materiale, der ikke vil være omfattet.

Jeg finder derfor ikke, at den omstændighed, at der kan opstå nogle tvivlsspørgsmål i praksis, taler imod at gennemføre den foreslåede afgrænsning.

6. Et af de helt store kritikpunkter i forbindelse med lovforslaget har været den bestemmelse, som vi foreslog i § 746, stk. 2, om afgørelse af tvister om rækkevidden af forsvarerens adgang til aktindsigt.

Ligesom i dag kan forsvareren, hvis denne er uenig i politiets opfattelse af, at noget materiale ikke er tilvejebragt til brug for sagen, anmode en domstol om at vurdere spørgsmålet.

I det fremsatte lovforslag var det foreslået, at politiet i forbindelse med denne domstolsprøvelse alene skulle give en fyldestgørende redegørelse over for retten og forsvareren om grundene til afgørelsen om, at materialet ikke kan anses for omfattet af forsvarerens adgang til aktindsigt.

Baggrunden for dette forslag var for det første, at forsvareren ikke i forbindelse med rettens vurdering, bør have lejlighed til at se det materiale, som retten eventuelt efterfølgende vurderer, falder uden for forsvarerens adgang til aktindsigt.

Samtidig var det Justitsministeriets opfattelse, at retten ikke burde bringes i en situation, hvor retten er i besiddelse af oplysninger, som forsvareren ikke har adgang til.

Løsningen blev derfor det føromtalte forslag om, at politiet skulle redegøre for grundene til den trufne beslutning, men derimod ikke have pligt til at fremlægge det materiale, som tvisten angår, i retten.

Det har afstedkommet en ganske massiv kritik fra navnlig dommerkredse. Det er fremgået af høringssvarene og af den offentlige debat i øvrigt, at dommerne gerne vil have adgang til materialet, når retten skal træffe sin afgørelse.

Vi har lyttet til denne kritik fra bl.a. dommerne, og har på den baggrund fremsat et ændringsforslag. Ændringsforslaget sikrer, at retten – men ikke forsvareren – i alle tilfælde, hvor der er tale om prøvelse af grænserne for forsvarerens adgang til aktindsigt, vil have fuld adgang til det materiale, som tvisten vedrører.

Efter ændringsforslaget kan retten pålægge politiet at fremlægge materialet over for retten. Forsvareren får derimod ikke adgang til materialet. Herudover skal politiet over for både retten og forsvareren redegøre for grundene til den afgørelse, som politiet har truffet efter § 745. Retten får derfor alle de oplysninger, der er nødvendige for, at retten kan efterprøve lovligheden af politiets beslutning.

Ændringsforslaget indebærer desuden, at en dommer ikke medvirker under domsforhandlingen i en straffesag, hvis han eller hun inden domsforhandlingen efter at have set politiet materiale har truffet afgørelse om, at materialet falder uden for forsvarerens ret til aktindsigt.

Den pågældende dommer vil jo i denne situation være i besiddelse af oplysninger, som forsvareren ikke kender, og dommeren bør derfor ikke deltage under den efterfølgende domsforhandling. Hermed undgås enhver tvivl om grundlaget for en eventuel domfældelse.

7. Jeg vil nu gå over til at redegøre for den anden del af besvarelsen af samrådsspørgsmålet, nemlig den foreslåede bestemmelse i § 745 b om en udvidet adgang til konkret at undtage oplysninger fra forsvarerens eller sigtedes eller tiltaltes adgang til aktindsigt. Det drejer sig her om oplysninger, der som udgangspunkt er omfattet af den konkrete sag, men som det af særlige grunde er afgørende, at forsvareren og dermed klienten ikke får adgang til.

Det er allerede i dag muligt undtagelsesvist og tidsbegrænset at fravige forsvarerens og dermed sigtedes eller tiltaltes adgang til aktindsigt i oplysninger, som de ellers som udgangspunkt har ret til at se efter § 745. Oplysninger kan i dag holdes hemmelige, hvis det er nødvendigt for at beskytte statens sikkerhed, forholdet til fremmede magter, sagens opklaring eller tredjemand. Senest ved domsforhandlingens begyndelse – eller hvis der er tale om et pålæg til forsvareren, når tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen – kan oplysningerne imidlertid ikke længere holdes hemmelige.

Lovforslaget om en udvidelse af denne eksisterende adgang til at hemmeligholde oplysninger består egentlig af flere dele.

8. For det første foreslås en udvidelse af de særlige hensyn, som kan begrunde en konkret undtagelse af oplysninger fra forsvarerens aktindsigt. De nye hensyn, som bestemmelsen fore-